

Slachtofferhulp Nederland

De Signalenwijzer: omgaan
met vermoedens, herkennen van
slachtofferschap

Slachtofferhulp Nederland: ook voor professionals

slachtoffer
HULP
NEDERLAND


Wat is de situatie ▾ Doorverwijzen ▾ Een slachtoffer helpen ▾ Praktische zaken ▾ Training en onderzoek ▾ Zoeken

Platform voor Professionals

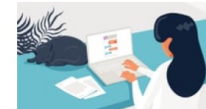
Heeft een cliënt, leerling of patiënt iets heftigs meegemaakt? Hier vind je informatie, advies en tools om een slachtoffer de stap te laten zetten op weg naar herstel.

Ontvang onze Nieuwsbrief →


Waarmee kunnen we helpen?

- 


Lees wat je kunt doen als je in een bedreigende situatie terecht komt.

> Omgaan met agressie op het werk
- 

Hoe je het gesprek met iemand aangaat, heeft invloed op het herstel. Lees onze tips.

> Tips voor gespreksvoering
- 

De Signalenwijzer helpt om signalen van slachtofferschap te herkennen.

> Omgaan met vermoedens
- 

Bel onze Advieslijn voor professionals op 0900-0101 (kies optie 3) voor overleg.

> Overleg met een deskundige

- ## Platform voor Professionals
- Advieslijn: 0900 – 0101, chat, mail
 - Slachtofferhulp.nl/professionals
 - Hulpmiddelen om slachtoffers te helpen: gespreksvoering, victim blaming, herstel/strafproces
 - Checklists en stappenplannen voor bv. aangifte, nazorg na zelfdoding.
 - Trainingen: online modules communicatie, strafproces
 - Nieuwsbrief

Slachtofferhulp Nederland: ook voor jongeren

Project jongeren

Slachtofferhulp Nederland wil meer jongeren (16-24 jaar) bereiken en hen beter helpen.

- Jongerenplatform

Voor professionals die met jongeren werken:

- Signalenwijzer uitgebreid met informatie over jongeren
- Gesprekstips jongeren
- Doorverwijzen jongeren

The screenshot shows the 'Jongeren' (Youth) section of the Slachtofferhulp Nederland website. The navigation bar includes 'Slachtoffers', 'Jongeren', 'Helpers', and 'Professionals'. The main header features the organization's logo and a navigation menu with options like 'Wat is er gebeurd?', 'Emotionele hulp', 'Aangifte en strafproces', and 'Community'. A search bar and 'Contact' link are also present. The main content area has a red background with the heading 'Hulp bij jouw situatie' and a sub-heading 'Is je iets heftigs overkomen? Vind direct steun en advies.' Below this is a dropdown menu labeled 'Alle gebeurtenissen'. To the right is a photograph of four diverse young people. Below the main content is an 'Info' section with two articles: 'Online seksueel misbruik' and 'Online pesten en bedreiging'. The 'Online seksueel misbruik' article includes a list of terms: 'Seksuele exposing', 'Sextortion', and 'Grooming'. The 'Online pesten en bedreiging' article includes a link 'Bekijk wat je kunt doen'. A second photograph of two young people is visible at the bottom right of the page.

Herkennen slachtofferschap

Signalenwijzer

Vermoed je dat er meer aan de hand is? Dit kan je doen.

De signalen die je onderbuikgevoel veroorzaken, zullen vaak stresssignalen zijn: gedrag dat opeens anders is, plotselinge prikkelbaarheid, somberheid of onverwacht emotionele reacties. Daar kan van alles achter zitten, maar soms ook helemaal niets. Wat je kan doen om te helpen, is afhankelijk van je rol én de situatie. Stem je reactie af op wat er speelt.

1

Onderzoek je onderbuikgevoel



Breng in kaart welke signalen je aan het denken zetten.

Voorbeelden van stresssignalen die je kunt herkennen bij slachtoffers:

- gespannenheid of hoofdpijn
- schuldgevoel of schaamte
- slecht slapen of nare dromen
- herbeleving door beelden, geluiden of geuren
- snel schrikken
- prikkelbaarheid en weinig geduld hebben
- slechte concentratie en verwardheid
- plekken en situaties vermijden
- huilbuien of stemmingswisselingen
- vluchtgedrag: hard werken, gebruik van drank of drugs
- lichamelijke, verbale of seksuele agressie

Let ook op veranderingen in gedrag, houding of uiterlijk.

Let op verandering in gedrag

Een slachtoffer kan ineens storend of ander opvallend gedrag vertonen. Bijvoorbeeld een grote mond hebben of opstandig zijn. Iemand kan ook juist meer wenselijk of onopvallend gedrag laten zien: extra behulpzaam, gehoorzaam of stiller zijn, minder aanwezig zijn of zich terugtrekken. Hierdoor kan je het idee krijgen dat het goed gaat, terwijl dat juist niet zo is. Bij jongeren wordt dit vaak over het hoofd gezien

Oordeel niet te snel

Het kan zijn dat er een logische oorzaak is voor de signalen die je ziet, en ze niets te maken hebben met slachtofferschap. Trek geen overhaaste conclusies, zeker niet als je twijfelt over de signalen.

Overleg met een collega

Bespreek je observaties met een collega of bel onze Advieslijn voor overleg via 0900-0101 (optie 3 in het menu).

Twijfel je? Maak een vervolgspraak

Als de situatie dat toelaat, kan een vervolgspraak helpen om je observaties te toetsen.

2

Ga in gesprek



Sta stil bij je rol

Welke rol kan je zelf innemen en wanneer is doorverwijzen naar een (andere) hulpverlener zinvol? Maak daarbij ook de persoonlijke afweging:

- Ben jij degene die er voor de ander kan zijn?
- Heb je een vertrouwensband met de ander?
- Hoe sta je zelf tegenover wat er mogelijk speelt?

Tast af wat er aan de hand is

- Laat los 'wat' er gebeurd is en kom erachter 'of' er iets gebeurd is.
- Stel open vragen: 'Hoe gaat het met je?' 'Hoe voel je je?'
- Neem zichtbare signalen als uitgangspunt: 'Ik zie dit, klopt dat?'

Belangrijk bij jongeren

- Bij jongeren is het extra belangrijk om ruimte te bieden om op een later moment te beginnen over de slachtofferervaring. Geef aan dat iemand er later altijd op mag terugkomen. Ook als in eerste instantie ontkend wordt dat er iets is gebeurd.
- Werk aan het vertrouwen. Dit doe je bijvoorbeeld door oprecht geïnteresseerd te zijn in de jongere en betrouwbaar te zijn in afspraken die je maakt.
- Kan of wil iemand het verhaal niet bij jou kwijt? Neem ook dat serieus. Verwijs door naar een andere professional of volwassene.

Creëer een veilige sfeer

Worden je vermoedens bevestigd? Creëer een veilige sfeer voor een verdiepend gesprek:

- Heb je te weinig tijd in dat ene contactmoment? Maak dan liever een vervolgspraak en leg uit waarom je dit doet.
- Maak het gesprek niet meteen te zwaar. Breng je zorgen bijvoorbeeld terloops ter sprake tijdens een ommetje.
- Oefen geen druk uit en kies je woorden zorgvuldig. Stel je open op, zonder verwachting en zonder iemand een richting op te duwen.
- Sluit het gesprek goed af. Vraag bijvoorbeeld hoe iemand het gesprek heeft ervaren. Vraag ook of er thuis goede opvang is.

Gesprekstips

De manier waarop je het gesprek aangaat kan van grote invloed zijn op het herstel. Onze tips kunnen je hierbij helpen:



slachtofferhulp.nl/
gesprekstips-jongeren



slachtofferhulp.nl/
gesprekstips

3

Bied ondersteuning die past



Dreigt er acuut gevaar?

Neem zo snel mogelijk contact op met de crisisdienst of huisarts.

Ondersteunen bij stress

Dit kan je doen om bij te dragen aan iemands herstel:

- Zet in op zelfredzaamheid. Ga na wat iemand zelf kan doen, wat de directe omgeving kan doen en waar professionele ondersteuning gewenst is.
- Leg uit wat de impact van een ingrijpende gebeurtenis kan zijn. Vertel wat langdurige stress met iemand doet en hoe het **herstelproces** werkt.
- Geef tips om aan de slag te gaan met herstel:
 - houd het dagelijks ritme vast
 - neem iemand in vertrouwen
 - wees voorzichtig met alcohol en drugs
- Bij de meeste mensen nemen stressklachten af binnen 6 weken na de gebeurtenis. Is dat niet het geval? Verwijs dan door naar de huisarts.
- Kijk op slachtofferhulp.nl/doorverwijzen om te zien welke partij passende ondersteuning kan bieden.

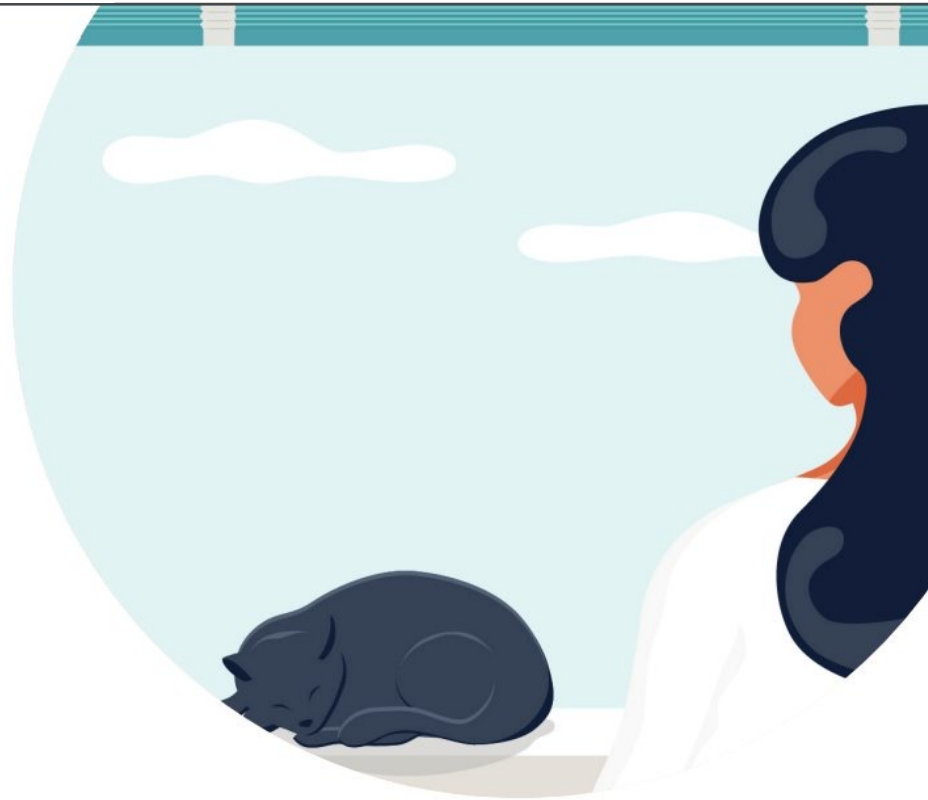
Is er sprake van een strafbaar feit?

- Bespreek de mogelijkheden om aangifte of melding te doen.
- Vertel welke **rechten** iemand heeft en leg uit hoe het **strafproces** werkt.
- Informeer over de mogelijkheden om schade vergoed te krijgen.
- Wil je dat iemand meedenkt over de beste aanpak? Neem contact op met onze Advieslijn op 0900-0101 (optie 3 in het menu) of via chat of e-mail.
- Is er sprake van huiselijk geweld of kindermishandeling? Hiervoor geldt de **meldcode**.

Op het Platform voor Professionals van Slachtofferhulp Nederland vind je checklists, stappenplannen en tools om slachtoffers nog beter te helpen. Bekijk wat we doen aan acute hulp na calamiteiten, advisering over slachtofferbeleid en trainingen en opleidingen. Ga naar slachtofferhulp.nl/professionals

1

Onderzoek je onderbuikgevoel



2

Ga in gesprek



3

**Bied ondersteuning
die past**



Bedankt

0900-0101

www.slachtofferhulp.nl